

Folkbildning med asylsökande 2020

- Svenska från dag ett och Vardagssvenska i studieförbund och folkhögskolor

FÖRORD

Sedan 2015 har folkbildningen arbetat tillsammans med asylsökande och vissa nyanlända invandrare med målet att höja kunskapsnivån i svenska språket och om det omgivande samhället, allt med syfte att skapa en meningsfull väntan under processen med ansökan om uppehållstillstånd samt att påskynda etablering för personer som senare beviljas tillstånd. Den här rapporten är Folkbildningsrådets återrapporering till regeringen av verksamheten och dess resultat 2020.

Anpassningar för att minska smittspridningen under pandemin var självklart prioriterade under året, med till exempel mindre grupper i verksamheterna, inställda pass, utomhusverksamhet och studier på distans. Folkbildningsrådet beslöt att ge dispens för distansstudier, och en del av verksamheten under året övergick till att vara, helt eller delvis, digital på distans. Den flexibilitet som kännetecknar folkbildningen kom till sin rätt när det gällde att genomföra omställningen även inom detta område.

Under 2020 hade folkbildningen med asylsökande färre unika deltagare, färre studietimmar och deltagarveckor än föregående år, men folkbildningens aktörer kunde ändå nå en lika stor andel av målgruppen som 2019 eftersom den presumtiva målgruppen minskade under året.

Folkbildningsrådet bedömer att verksamheten motsvarar bidragets syften och mål. Bland framgångsfaktorerna för att uppnå verksamheternas syfte tar studieförbund och folkhögskolor i sin återrapporering till Folkbildningsrådet upp en god samordning med Länsstyrelsen och Migrationsverket, engagerade pedagoger, folkbildningens pedagogik och nätverk i samhället. Det liknar de faktorer som visat sig avgörande även tidigare år.

Folkbildningsrådets bedömning är att det här är en verksamhet som fyller ett oerhört viktigt syfte för individ och samhälle. I rapporten finns ett antal framåtsyftande förslag där utgångspunkten är att folkbildningen vill fortsätta bidra till en meningsfull väntan och påskyndad etablering.

Maria Graner, generalsekreterare

INNEHÅLL

Sammanfattning	6
Verksamheternas omfattning.....	6
Verksamheternas genomförande och resultat.....	6
Folkbildningsrådets bedömning	7
Inledning	8
Uppföljning av folkbildning med asylsökande 2020	8
1 Insatsens ramar och finansiering	10
Tidiga insatser för asylsökande	10
Målgrupp	11
Vardagssvenska och Svenska från dag ett	11
Bidragsfördelning 2020.....	13
2 Verksamheten i siffror 2020	15
Studieförbundens folkbildning med asylsökande	15
Folkhögskolornas folkbildning med asylsökande	17
Unika deltagare	18
Spridning i landet och regionala skillnader.....	20
Distansstudier 2020	23
Vilka var deltagarna?	24
3 Verksamheternas genomförande	27
Verksamhetens förläggning	27
Samverkan med myndigheter	28
Metoder och arbetssätt.....	30
Arbete för insatser på samma villkor för män och kvinnor	33
4 Verksamheternas resultat	35
Ökade färdigheter i svenska och samhällskunskap	35

Meningsfull väntan och påskyndad framtida etablering.....	36
5 Avslutande diskussion	38
Verksamheten motsvarar bidragets syfte.....	38
Fungerande arbetsformer för folkbildning med asylsökande	39
Framåtsyftande förslag	40
Tabellbilaga	42

Sammanfattning

Verksamheternas omfattning

Under 2020 fördelade Folkbildningsrådet drygt 113 miljoner kronor till studieförbund och folkhögskolor för särskilda folkbildningsinsatser med asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och att påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd.

Studieförbunden har under 2020 genomfört 3 873 arrangemang om 146 469 studietimmar i Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska, och insatserna har omfattat totalt 36 883 deltagare. Folkhögskolorna har i sina kurser i Svenska från dag ett genomfört 22 430 deltagarveckor med 2 309 deltagare.

Sammantaget beräknades verksamheten ha 11 845 unika deltagare under 2020, vilket är en minskning med 6 255 deltagare sedan 2019. De som deltog beräknas utgöra 33 procent av den möjliga målgruppen, att jämföra med 34 procent året innan.

Kvinnors andel av deltagande i såväl studieförbundens som folkhögskolornas verksamhet var högre än andelen kvinnor i den presumtiva målgruppen asylsökande. År 2020 var det 54 procent män och 46 procent kvinnor i verksamheten hos studieförbund, och 48 procent män och 52 procent kvinnor i verksamheten hos folkhögskolor. I målgruppen var 37 procent kvinnor.

Jämfört med tidigare år har verksamheten totalt sett minskat hos både folkhögskolor och studieförbund, räknat i antal deltagare, arrangemang och deltagarveckor. Verksamheterna skedde i något färre kommuner, men var kvar på så gott som samma nivå när det gällde hur stor del av den presumtiva målgruppen som nåddes.

Verksamheternas genomförande och resultat

Anordnarnas kompetens och arbetsformer har byggts upp under de sex år som insatserna bedrivits. Det gjordes speciella anpassningar på grund av

coronapandemin, och villkoren för verksamheten tillät för första gången distansstudier, under 2020.

Tyngdpunkten i studierna ligger på kunskaper i svenska och kunskaper om samhället men omfattar även kultur, värderingar och arbetsmarknad. Folkbildningens arbetssätt och anordnarnas flexibilitet och samarbete spelar en stor roll. Enligt anordnarna har de flesta deltagarna utvecklat sina färdigheter i svenska, efter sina förutsättningar. För de som är illitterata kan det ha handlat om grundläggande svenska och att börja lära sig läsa och skriva, medan andra har kunnat gå vidare till SFI-kurser på högre nivå eller till andra utbildningar efter beviljat uppehållstillstånd.

För många deltagare innebar insatserna att de blev delaktiga i en större social samvaro och kunde bryta den passivisering och sociala isolering som många upplever under väntan på beslut. Det spelar kanske än större roll för kvinnor, där många genom insatserna fått möjlighet att tidigt påbörja en annars ofta lång etableringsprocess.

Många anordnare arbetar aktivt med att nå kvinnor och att anpassa verksamheten så att de ska kunna delta i samma omfattning och på samma villkor som männen. Andelen kvinnor i verksamheterna ökade under året.

Folkbildningsrådets bedömning

Folkbildningsrådets slutsats är att verksamheten 2020 har varit ändamålsenlig.

Verksamheten bör permanentas och tillföras 100 miljoner kronor årligen fram till och med 2024. Utöver det vill Folkbildningsrådet få i uppdrag att undersöka på vilket sätt folkbildningen skulle kunna bidra till Migrationsverkets uppdrag med att ta fram en ny obligatorisk samhällsintroduktion.

Inledning

Sedan år 2015 har Folkbildningsrådet haft regeringens uppdrag att lämna statsbidrag till studieförbunden för särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, Svenska från dag ett. I och med vårändringsbudgeten 2016 utökades satsningen till folkhögskolor och samtidigt tillkom studieförbundens verksamhet med Vardagssvenska. Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd. Bidraget regleras i förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. I dagligt tal benämns insatserna som folkbildning med asylsökande.

Uppföljning av folkbildning med asylsökande 2020

Verksamheterna har följts upp årligen sedan 2015. I årets rapport följer vi upp den folkbildning med asylsökande som studieförbund och folkhögskolor bedrev under 2020. Folkbildningsrådet ska enligt bidragsförordningen årligen ”lämna en sammanfattande redogörelse för den verksamheten som bidraget använts för och om möjligt ge en samlad bedömning av bidragets effekter i förhållande till dess syfte”. Enligt regeringens riktlinjer för 2020 ska Folkbildningsrådet även lämna uppgifter om verksamheternas omfattning och inriktning, i vilka kommuner de genomförts samt om regionala skillnader och hur studieförbund och folkhögskolor har arbetat för att kvinnor och män ska ta del av insatser på samma villkor och i samma utsträckning.

Sedan 2020 kan verksamheten genomföras genom fysiska sammankomster, på distans eller i kombination. Folkbildningsrådets styrelse gav dispens från de ordinarie villkoren med anledning av pandemin. Studierna kunde därmed bedrivas helt eller delvis på distans.

Rapportens underlag och disposition

Det statistiska underlaget om genomförd verksamhet bygger på den verksamhets- och deltagarstatistik som varje anordnare rapporterar in till SCB. Uppgifter om målgruppen för insatserna hämtas från Migrationsverkets statistik över inskrivna personer i mottagandet respektive inkomna asylsökande för respektive år samt över Migrationsverkets boenden 2020. All statistik återges om möjligt över tre år och större skillnader mellan framför allt år 2019 och 2020 analyseras och kommenteras i rapporten. Statistiken belyser regionala skillnader i den utsträckning det är möjligt. Likaså rapporteras statistiken där det är möjligt fördelat på kön.

De kvalitativa uppgifterna om verksamhetens genomförande och resultat har sammanställts ur de skriftliga återrapporteringar om folkbildning med asylsökande som studieförbund och folkhögskolor årligen lämnar till Folkbildningsrådet.

I kapitel 1 beskrivs ramar och anslag för verksamheten och i kapitel 2 redovisas verksamhetens resultat i siffror med jämförelser över tid (kvantitativ redogörelse). Kapitel 3 handlar om verksamheternas genomförande och utgår ifrån studieförbundens och folkhögskolornas återrapporteringar (kvalitativ redogörelse). I kapitel 4 beskrivs redovisade resultat av verksamheterna utifrån insatsernas syfte. Kapitel 5 är en avslutande diskussion kring genomförande och resultat samt Folkbildningsrådets bedömning av hur syftet har uppnåtts 2020.

I tabellbilagan återfinns verksamhetsstatistik per län, förteckning över kommuner samt årets bidragsfördelning per bidragsmottagare.

1 Insatsens ramar och finansiering

Kapitlet tar upp Folkbildningsrådets roll i tidiga insatser för asylsökande, samverkan med andra parter, målgruppen för folkbildningsinsatsen, de formella ramarna för folkbildning med asylsökande och bidragsfördelning 2020.

Tidiga insatser för asylsökande

Folkbildningsrådets uppdrag är en del av statens satsning på tidiga insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, TIA. Parallellt fördelas medel för samma syfte till idrottens bildningsverksamhet, SISU. Sedan 2017 fördelar länsstyrelserna statsbidrag till ideella föreningar och kommuner för tidiga insatser, TIA-bidrag. Såväl studieförbund som folkhögskolor kan erhålla det bidraget men i den här rapporten redovisas endast folkbildningens insatser med stöd från Folkbildningsrådet. Bidraget till folkbildning med asylsökande regleras i förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.

Studieförbund och folkhögskolor ska föra en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket om var det finns behov av verksamhet i länet samt informera om pågående och planerad verksamhet.

Folkbildningsrådet medverkar regelbundet i samverkan mellan berörda myndigheter i den nationella arbetsgruppen för TIA som ingår i Samverkansdelegationen, ett forum för att utveckla och underlätta samverkan mellan aktörer som har uppdrag inom asylmottagandet och nyanländas etablering.

Migrationsverket ska informera länsstyrelserna om målgruppens lokalisering, till exempel om antal asylsökande i kommunerna eller om flytt av anläggningsboenden. Dessutom har Migrationsverket i uppdrag att informera asylsökande om var insatser finns och att underlätta på andra sätt, till exempel genom ersättning för resa till insatsen.

Länsstyrelserna ska verka för att den geografiska spridningen och tillgången till insatser för asylsökande motsvarar behovet i länet. De ska samordna insatserna i länet genom samverkan med berörda myndigheter och organisationer.

Målgrupp

Enligt förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare riktar sig insatsen till de personer som omfattas av Lagen om mottagande av asylsökande, det vill säga de som:

- är asylsökande och väntar på beslut från Migrationsverket i ärendet om uppehållstillstånd (UT),
- är asylsökande och har överklagat ett tidigare beslut om av- eller utvisning till domstol och väntar på ett slutgiltigt beslut eller
- har fått uppehållstillstånd men ännu inte skrivits ut till en kommun. I praktiken innebär detta de som bor kvar på Migrationsverkets anläggningsboende i väntan på kommunplacering eftersom övriga skrivs ut inom en månad efter beslut om UT.

För att vara säker på att personer ingår i målgruppen och för att registrera deltagaren i rapporteringssystemen, behöver anordnare av verksamheterna tillgång till deltagarnas LMA-kort med dossiernummer, en identifikation som asylsökande får från Migrationsverket och som personen behåller ända fram till att den skrivs ut från mottagandet.

Vardagssvenska och Svenska från dag ett

Folkbildningens särskilda insats med folkbildning med asylsökande är uppdelad på två verksamheter, Svenska från dag ett och Vardagssvenska. De formella ramarna omfattar verksamhetens syfte, målgrupp, anordnare, regelverk och krav på en särskild studieplan eller ej. Här följer en översikt.

Ramar för verksamheten

	Svenska från dag ett	Vardagssvenska
Övergripande syfte	En meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda etableringen i samhälls- och arbetsliv för dem som beviljas uppehållstillstånd.	
Syfte med insatsen	Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällsliv.	
Målgrupp	Asylsökande och personer med UT som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem.	
Anordnare (startår)	Studieförbund (2015) Folkhögskolor (2016)	Studieförbund (2016)
Regelverk	Förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Folkbildningsrådets ordinarie och särskilda villkor för statsbidrag 2020.	
Följer särskild studieplan	Nej	Ja*

* Avser grunderna i svenska språket för att klara av olika vardagssituationer. Kan genomföras på olika nivåer.

Studieförbundens folkbildning med asylsökande ska bedrivas i ordinarie verksamhetsformer enligt Folkbildningsrådets villkor. Svenska från dag ett bedrivs främst i studiecirklar, men i viss utsträckning även i den mindre reglerade formen benämnd annan folkbildningsverksamhet.

Vardagssvenska bedrivs i studiecirklar enligt en särskild studieplan om minst 40 studietimmar.

Svenska från dag ett anordnas av folkhögskolorna i form av korta eller långa kurser med valfri studietakt från 25 till 100 procent. Korta kurser varar i upp till 14 dagar och långa kurser från 15 kursdagar och uppåt.

Inom ramen för verksamhetsvillkor och det gemensamma syftet har anordnarna stor frihet att självständigt utforma kursupplägg, innehåll och arbetsformer.

Sedan 2020 kan verksamheten genomföras genom fysiska sammankomster, på distans eller i kombination, vilket är en anpassning efter rådande situation under coronapandemin.

Bidragsfördelning 2020

Tabell 1. Fördelning av statsbidrag per verksamhet (kr). Studieförbund och folkhögskolor 2018–2020

Verksamhet	2018	2019	2020
Studieförbund, Svenska från dag ett	71 967 750	81 569 200	46 708 300
Studieförbund, Vardagssvenska	49 851 000	40 050 000	25 623 000
Folkhögskolor, Svenska från dag ett	46 061 700	51 699 000	40 733 700
Totalt statsbidrag	167 880 450	173 318 200	113 065 000

Källa: Folkbildningsrådet 2021. Fördelning efter slutreglering, baserad på slutrapporterad verksamhet.

År 2020 var anslaget att fördela till folkbildningens insatser 135 780 000 kronor, varav 70 procent avsattes till studieförbunden och 30 procent till folkhögskolorna.

Den slutgiltiga fördelningen var 113 065 000 kronor, varav 72 331 300 kronor till de tio studieförbunden för verksamhet med Svenska från dag ett och Vardagssvenska, samt 40 733 700 kr till 72 folkhögskolor för verksamhet med Svenska från dag ett.

Folkbildningsrådet beslöt att överföra 22 715 000 kronor till 2021 års verksamhet, bland annat då regeringen gav ett nytt besked om ett lägre belopp att fördela till asylverksamheten än vad som tidigare annonserats. Medel att fördela för folkbildning med asylsökande 2021 är 100 miljoner kronor, mot tidigare aviserade 140 miljoner kronor.

Studieförbunden rapporterade sammanlagt färre studietimmar och unika deltagare än vad som fördelats preliminärt, det gällde både Svenska från dag ett och Vardagssvenska. Det var svårast att nå målen i Vardagssvenska.

Folkbildningsrådet godkände samtliga unika deltagare i Svenska från dag ett och Vardagssvenska hos studieförbunden. Det gällde även i de fall som antalet deltagare inom verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet översteg 25 procent av det totala antalet, eftersom det handlade om en blygsam ökning och Folkbildningsrådet ville premiera måttet unika deltagare.

Folkhögskolorna har delvis andra förutsättningar att erbjuda deltagare längre insatser med Svenska från dag ett. Förutsättningarna att nå sin respektive tilldelning varierade under året mellan folkhögskolor på olika orter. I flera fall utökade folkhögskolor med stor efterfrågan verksamheten

för att möta behovet. I enlighet med villkoren för verksamheten kompensterades dessa så långt medlen räckte.

Fördelningen till folkhögskolor bygger på inrapporterat antal genomförda deltagarveckor, i enlighet med de särskilda villkoren för Svenska från dag ett på folkhögskola. En omfördelning mellan skolorna gjordes i de fall som skolor rapporterat under eller över den preliminära tilldelningen av deltagarveckor. Den sammantagna rapporteringen överskred dock den preliminära tilldelningen, varför kompensationen endast blev partiell.

2 Verksamheten i siffror 2020

I kapitlet redovisas kvantitativa resultat av studieförbundens och folkhögskolornas insatser under 2020 och där det är möjligt görs en jämförelse över tid. Även årets geografiska spridning samt tillgängliga uppgifter om deltagarna när det gäller andelen kvinnor och män, utbildningsbakgrund, åldersfördelning och boendesituation redovisas.

Om statistiken

Verksamhetens omfattning redovisas utifrån rapporterad gruppstatistik. För studieförbunden framgår antalet genomförda arrangemang och studietimmar. För folkhögskolorna framgår antalet genomförda deltagarveckor och kursdagar. En deltagarvecka motsvarar en veckas studier på heltid för en deltagare och det totala antalet redovisade deltagarveckor är summan av samtliga deltagares rapporterade studietid, oavsett studietakt. Det totala antalet kursdagar som redovisas är summan av antalet faktiska dagar som kurserna har pågått, vilket är en definition av kursdagar som använts från och med rapporten Folkbildning med asylsökande 2019.

Av gruppstatistiken framgår antalet *deltagare* på arrangemang och kurser. En och samma person kan ha deltagit i flera arrangemang eller kurser hos en eller flera anordnare under året och räknas då som en ny deltagare för varje arrangemang eller kurs.

Antalet *unika deltagare* redovisas också och då hämtas uppgifterna från anordnarnas rapporterade deltagarstatistik och bygger på deltagarnas unika dossiernummer. Antalet unika deltagare i hela folkbildningen motsvarar därmed det totala antalet enskilda individer som deltagit i folkbildning med asylsökande under året.

Studieförbundens folkbildning med asylsökande

Studieförbunden genomförde och rapporterade verksamhet med Svenska från dag ett och Vardagssvenska. I Svenska från dag ett bedrevs

verksamheten främst som studiecirklar och en mindre del, elva procent, i formen annan folkbildningsverksamhet.

Vardagssvenska bedrevs som studiecirklar.

Tabell 2. Totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per arrangemangstyp. Studieförbund 2018–2020

Verksamhet	Arrangemang			Studietimmar			Deltagare		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Svenska från dag ett	5 305	4 797	2 842	203 664	187 920	101 281	55 979	45 965	25 232
Vardagssvenska	2 063	1 687	1 031	90 302	74 597	45 188	23 920	18 633	11 651
Totalsumma	7 368	6 484	3 873	293 966	262 517	146 469	79 899	64 598	36 883

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Studieförbundens verksamhet inom folkbildning med asylsökande minskade kraftigt från år 2019 till 2020. Totalt minskade arrangemangen med 2 611 stycken eller 40 procent mellan åren. Svenska från dag ett var den vanligaste arrangemangstypen, det anordnades 2 842 stycken vilket motsvarade 73 procent av alla arrangemang. Det liknar andelen under föregående år vilka var 72 procent 2018 och 74 procent 2019. Övriga arrangemang var Vardagssvenska.

Sedan 2018 har deltagarantalet mer än halverats. Jämfört med 2019 sjönk antalet deltagare med 43 procent, från 64 598 till 36 883 personer år 2020.

Även det totala antalet studietimmar halverades mellan 2018 och 2020.

Trenden med färre arrangemang, studietimmar och deltagare har varit stadig i flera år, även om det skett ett större hopp och en mer tydlig minskning till år 2020. Minskningen bör sättas i relation till den presumtiva målgruppen och antalet unika deltagare i verksamheterna.

Tabell 3. Genomsnittligt antal studietimmar samt deltagare per arrangemang. Studieförbund 2018–2020

Verksamhet	Antal studietimmar per arrangemang			Antal deltagare per arrangemang		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Studiecirklar	41	41	38	10	9	9
Annan folkbildningsverksamhet	20	19	19	15	14	11
Totalt Svenska från dag ett	38	39	36	11	10	9
Vardagssvenska	44	44	44	12	11	11

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Det genomsnittliga antalet studietimmar per arrangemang i Svenska från dag ett sjönk något sedan 2018, både i verksamhetsformen studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. Antalet studietimmar per studiecirkel i Vardagssvenska låg stabilt på 44 studietimmar under perioden 2018–2020.

År 2020 var det i genomsnitt nio deltagare per studiecirkel och elva deltagare i annan folkbildningsverksamhet i Svenska från dag ett, och elva personer per studiecirkel i Vardagssvenska. Antalet deltagare per arrangemang har sjunkit något sedan 2018.

Folkhögskolornas folkbildning med asylsökande

Folkhögskolorna genomförde och rapporterade verksamhet med Svenska från dag ett. Verksamheten genomfördes både i korta och långa kurser, men kortkurserna utgjorde en låg andel. Under åren med särskild folkbildning med asylsökande har de korta kurserna inom området utgjort 1–2 procent av verksamheten hos folkhögskolor varje år.

Tabell 4. Totalt antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare, samtliga kurser. Folkhögskolor 2018–2020

År	Verksamhet*	Antal	
		deltagarveckor	kursdagar** Antal deltagare
2018	Alla kurser	24 243	13 750 2 477
2019	Alla kurser	27 210	17 987 2 746
2020	Alla kurser	22 430	17 282 2 309

Källa: Statistikrapport för folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

* Både långa och korta kurser.

** Definitionen avviker från rapporten för 2018, vilket gör att uppgifterna inte överensstämmer med motsvarande tabeller där.

Mellan år 2018 och 2019 ökade antalet deltagarveckor med 2 967 eller 12 procent och antalet deltagare ökade nästan lika mycket, med 269 stycken eller elva procent.

För 2020 är antalet deltagarveckor lägre än både 2018 och 2019 års nivå. Minskningen från 2019 till 2020 var 4 780 deltagarveckor eller nära 18 procent, antalet deltagare sjönk med 437 stycken eller 16 procent.

Kursdagarna ökade rejält mellan åren 2018 och 2019 (30 procent) och det skedde en mindre minskning från 2019 till 2020 med 705 stycken eller fyra procent.

Unika deltagare

Det tidigare redovisade antalet deltagare i folkhögskolekurser och studieförbundens studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet, ger en bild av omfattningen av folkbildning med asylsökande 2018–2020. Här följer en redovisning av antalet unika deltagare i verksamheten, det vill säga hur många individer som folkbildningen nådde.

Observera att när antalet unika deltagare redovisas på totalen, i stället för per arrangemangs- eller kurstyp eller per anordnare, blir antalet unika deltagare lägre än summan av de unika deltagarna i de inkluderade verksamheterna. Det beror på att dubletter med individer som deltagit i fler än en av verksamheterna rensats bort.

Tabell 5. Antal unika deltagare per verksamhetsnivå. Studieförbund och folkhögskolor 2018–2020

Verksamhet	Antal unika deltagare		
	2018	2019	2020
<i>Svenska från dag ett</i>	20 138	15 012	9 882
<i>Vardagssvenska</i>	14 095	10 427	7 258
Totalt studieförbund	22 182	17 303	11 105
<i>Långa kurser</i>	1 724	2 046	1 529
<i>Kortkurser</i>	55	78	45
Totalt folkhögskola*	1 777	2 094	1 573
Totalt Folkbildningen	23 144	18 100	11 845

Källa: Deltagarstatistik för studieförbund och deltagarstatistik för folkhögskola, SCB.

* Uppgiften avviker från motsvarande uppgift i Folkbildning med asylsökande 2018, som där var felaktig.

Hos studieförbunden har det varit en stadig minskning av antalet unika deltagare år från år. Mellan 2018 och 2019 var minskningen 22 procent eller 4 879 personer. Minskningen från 2019 till 2020 var 6 198 eller 36 procent.

Inom Svenska från dag ett minskade antalet med 34 procent mellan åren 2019 och 2020. Motsvarande minskning för Vardagssvenska var 30 procent.

54 procent av deltagarna i studieförbundens verksamhet deltog i både Vardagssvenska och Svenska från dag ett. Det liknar situationen föregående år då knappt hälften gjorde det samma.

För folkhögskolorna ökade antalet unika deltagare mellan år 2018 och 2019. Sedan sjönk antalet mellan 2019 och 2020 med 521 stycken unika deltagare eller 25 procent.

I en jämförelse mellan studieförbund och folkhögskolor så tappade studieförbunden 50 procent av sina unika deltagare mellan år 2018 och 2020, och folkhögskolorna elva procent under samma period.

Det fanns även en viss överlappning av personer som under året deltagit i verksamhet både hos studieförbund och på folkhögskola. SCB uppskattar att ungefär sju procent av alla unika deltagare deltog hos båda folkbildningsaktörerna. Det är samma nivå som för 2019.

Det totala antalet individer som deltog i någon slags folkbildning med asylsökande år 2020 var enligt SCB:s uppskattning 11 845 stycken, att jämföra med 18 100 år 2019. Minskningen bör sättas i relation till antalet som ingick i målgruppen för insatserna under de olika åren.

Andelen asylsökande deltagare 2020

Antalet inskrivna asylsökande i Migrationsverkets mottagande varierade under året, då nya personer tillkom och andra skrevs ut. Vissa i gruppen faller i praktiken bort, beroende på när under året de skrivs in eller ut och var i asylprocessen de befinner sig.

Det är samtidigt av intresse att veta i vilken utsträckning målgruppen nåddes av insatserna och därför har Folkbildningsrådet tagit fram en uppskattning av den presumtiva målgruppen, redovisad som uppskattad målgrupp eller målgruppen nedan.

För att uppskatta antalet potentiella deltagare för respektive år använde vi oss av Migrationsverkets statistik över antalet inskrivna från 18 års ålder i mottagandet den 31 december året innan verksamhetsåret. Därefter lade vi till de asylsökande i samma åldersgrupp som tillkom under

verksamhetsåret, mellan januari och november. Summeringen av de båda grupperna utgör den uppskattade storleken på målgruppen för insatsen.

Beräkningen av uppskattad målgrupp i den här rapporten gjordes på samma sätt som i rapporten Folkbildningen med asylsökande 2019, men på annat sätt än rapporterna innan dess. Detta med anledning av att Migrationsverkets statistik har ändrats.

Tabell 6. Andel av målgruppen som deltagit i folkbildning med asylsökande. 2018–2020

År	Antal unika deltagare folkbildningen	Antal uppskattad målgrupp	Andel unika deltagare av uppskattad målgrupp (%)
2018	23 144	68 285	34
2019	18 100	53 027	34
2020	11 845	36 280	33

Källa: Deltagarstatistik för studieförbund, deltagarstatistik för folkhögskola, SCB.

Migrationsverkets statistik över inskrivna 2019-12-31 samt inkomna asylsökande 2020.

Folkbildningsrådets bearbetning.

Verksamheten nådde nästintill en lika stor andel av målgruppen under 2020 som under de två föregående åren. Det betyder att den minskning i antal deltagare som skedde kan förklaras med att den presumtiva målgruppen också minskade under 2020.

För 2018 och 2019 deltog 34 procent av den uppskattade potentiella målgruppen i folkbildning med asylsökande, och år 2020 var samma siffra 33 procent. År 2018 var målgruppen drygt 68 000 personer, och 2020 var den drygt 36 000 personer enligt Folkbildningsrådets beräkning av Migrationsverkets statistik.

Spridning i landet och regionala skillnader

Verksamhetens spridning styrs av var målgruppen befinner sig i landet och hur det förändras under året. Den påverkas även av olika regionala och lokala förutsättningar.

Tabell 7. Antalet unika deltagare som deltagit i studieförbundens och folkhögskolornas verksamheter per län. 2020

Län	Antal unika deltagare, Svd1	Antal unika deltagare, Vs	Antal unika deltagare, studieförbund totalt*	Antal unika deltagare, folkhögskola	Antal personer, uppskattad målgrupp
Blekinge län	257	194	314	12	431
Dalarnas län	200	163	253	72	772
Gotlands län	63	-	63	7	41
Gävleborgs län	252	178	356	60	607
Hallands län	336	256	453	24	1 152
Jämtlands län	82	-	82	-	169
Jönköpings län	748	682	784	115	1 172
Kalmar län	241	234	280	43	819
Kronobergs län	531	273	585	16	793
Norrbottnens län	608	863	1 063	68	1 388
Skåne län	971	703	1 048	205	3 677
Stockholms län	949	783	1 257	356	10 951
Södermanlands län	266	96	279	35	1 243
Uppsala län	95	27	108	4	989
Värmlands län	187	121	196	9	505
Västerbottens län	457	455	649	52	839
Västernorrlands län	828	364	940	126	1 692
Västmanlands län	312	218	335	82	892
Västra Götalands län	1 915	1 139	2 112	239	6 219
Örebro län	271	130	305	12	874
Östergötlands län	384	260	411	36	1 055
Totalt	9 953	7 139	11 873	1 573	36 280

Källa: Deltagarstatistik för studieförbund, deltagarstatistik för folkhögskola, kurslän, SCB. Migrationsverkets statistik över inskrivna 2019-12-31 samt inkomna asylsökande 2020. Folkbildningsrådets bearbetning.

** Det unika antalet deltagare hos studieförbundet totalt är inte detsamma som summan av unika deltagare i vardera arrangemangstyp.*

Av den här tabellen framgår regionala skillnader i antalet unika deltagare inom de olika verksamheterna samt antalet i den uppskattade målgruppen per län. Det ger en grov uppskattning av hur väl verksamheternas förläggning kunde matcha var i landet som målgruppen fanns.

Till exempel kan vi se att flest antal unika deltagare såväl i studieförbundens som folkhögskolornas verksamhet fanns i storstadslänen som Västra Götalands och Stockholms län. Det skiljer sig från året innan. Däremot nådde anordnare i andra län fler i den presumtiva målgruppen i sin verksamhet, till exempel i Kronoberg, Norrbotten och Västernorrland.

Tabell 8. Antal kommuner med verksamhet per arrangemangstyp.

Studieförbund och folkhögskolor 2018–2020

Verksamhet	Antal kommuner		
	2018	2019	2020
<i>Svenska från dag ett</i>	193	146	126
<i>Vardagssvenska</i>	153	118	88
Totalt studieförbund	201	158	131
Folkhögskola	60	59	54
Totalt folkbildningen	203	166	141

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, Statistikrapport för folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

I knappt hälften av landets kommuner bedrevs folkbildning med asylsökande. Verksamheten fanns i färre kommuner 2020 än 2019, antalet sjönk från 166 till 141 kommuner.

Distansstudier 2020

År 2020 var första gången som folkbildning med asylsökande fick bedrivas på distans. Det var en större andel av deltagarna hos folkhögskola än studieförbund som studerade på distans under året.

Tabell 9. Antal deltagare och deltagarveckor på distans per arrangemangstyp. Studieförbund 2020

Verksamhet	Ej distans	Distans	Totalt
Svenska från dag ett			
<i>Antal studietimmar</i>	81 754	19 527	101 281
<i>Antal deltagare</i>	20 906	4 326	25 232
Vardagssvenska			
<i>Antal studietimmar</i>	37 606	7 582	45 188
<i>Antal deltagare</i>	9 302	2 349	11 651
Totalt antal studietimmar	119 360	27 109	146 469
Totalt antal deltagare	30 208	6 675	36 883

Tabell 10. Antal deltagare och deltagarveckor på distans. Folkhögskolor 2020

Verksamhet	Ej distans	Distans	Totalt
Svenska från dag ett*			
<i>Antal deltagarveckor</i>	17 916	5 127	23 043
<i>Antal deltagare</i>	1 456	853	2 309

* Redovisningen för folkhögskola är baserad på statistikrapporten för att kunna härleda omställning till distans på grund av pandemin. Bearbetning Folkbildningsrådet.

Av 36 883 deltagare i studieförbundens verksamhet med asylsökande under 2020 deltog 6 675 på distans. De utgjorde en andel av 18 procent. Det var 17 procent av deltagarna i Svenska från dag ett som studerade på distans. Av deltagarna i den andra verksamhetsformen, Vardagssvenska, var det 20 procent som studerade på distans.

Hos studieförbunden var det drygt 18 procent av det totala antalet studietimmar som bedrevs på distans.

När det gällde antalet deltagare hos folkhögskolorna var det 37 procent eller 853 stycken av 2 309 som distansstuderade.

22 procent eller 5 127 stycken av deltagarveckorna i Svenska från dag ett hos folkhögskolorna bedrevs på distans 2020.

Vilka var deltagarna?

Deltagarnas dossiernummer ger ingen upplysning om deltagarnas kön, ålder eller utbildningsbakgrund. Uppgifterna i rapporten bygger på anordnarnas rapportering av gruppernas sammansättning.

Andel kvinnor och män

Tabell 11. Andel kvinnor och män av antalet deltagare. Studieförbund och folkhögskolor 2018–2020

Verksamhet	Andel kvinnor (%)			Andel män (%)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
<i>Svenska från dag ett</i>	39	42	47	61	58	53
<i>Vardagssvenska</i>	37	41	44	63	59	56
Totalt studieförbund	38	42	46	62	58	54
Totalt folkhögskola	42	44	52	58	56	48

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, Statistikrapport folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Det var en fortsatt positiv utveckling när det gällde kvinnors ökade deltagande i verksamheten mellan 2019 och 2020. Kvinnors andel av deltagargruppen var för första gången strax över hälften av deltagarna i folkhögskolornas verksamhet. Hos studieförbunden hade andelen ökat till 46 procent år 2020, att jämföra med 38 procent 2018.

Andelen kvinnor i målgruppen var 30 procent år 2018, 33 procent år 2019 och 37 procent år 2020 (enligt Migrationsverkets statistik över inskrivna 31 december 2019 samt inkomna asylsökande 2020).

Utbildningsbakgrund

En viktig faktor för lärande är deltagarnas utbildningsbakgrund men det finns ingen rättvisande eller heltäckande statistik för gruppen asylsökande. Vid folkhögskolorna görs dock en bedömning av deltagarnas studiebehov i samband med inskrivningen för att kunna avgöra en lämplig studienivå.

Bedömningen som rapporteras in till Folkbildningsrådet motsvarar inte med säkerhet den faktiska utbildningsbakgrunden, eftersom deltagare trots tidigare studier kan behöva läsa ämnen på en lägre nivå.

Drygt hälften av deltagarna bedömdes, 892 av totalt 1 573 unika deltagare, så uppgiften ger en bra indikation av deltagarnas studieförutsättningar. Av gruppen som bedömts, ansågs närmare 68 procent ha förutsättningar att studera motsvarande högst grundskola, elva procent motsvarande gymnasium och resterande ha kunskaper på en högre nivå. Det var en högre andel av personer med kunskaper på en högre nivå än tidigare år.

Åldersfördelning

I likhet med utbildningsbakgrund finns det ingen säker statistik över deltagarnas ålder. Födelseår framgår inte av asylsökandes dossiernummer, men i samband med inskrivningen på folkhögskola registreras deras ålder.

I Vardagssvenska hos studieförbunden och i folkhögskolornas långa kurser med Svenska från dag ett ska deltagare vara 18 år eller äldre. I folkhögskolornas korta kurser och i studieförbundens studiecirkelar med Svenska från dag ett kan deltagarna vara 13 år eller äldre.

Av rapporteringen framgår att den absoluta majoriteten av de som deltog var över 25 år. Vid folkhögskolorna var andelen deltagare under 25 år 17 procent 2020.

Av deltagarna i studieförbundens studiecirkelar Svenska från dag ett var 2,2 procent yngre än 25 år och i Vardagssvenska 0,7 procent.

Boendesituation

En betydelsefull omständighet vid rekrytering var målgruppens boendesituation. Tidigare års erfarenhet är att det krävs fler insatser och mer resurser för att nå personer i eget boende (EBO) än i Migrationsverkets anläggningsboenden (ABO). Det är något som även framkommer i årets återrapportering från studieförbund och folkhögskolor.

Migrationsverkets statistik över samtliga inskrivna i mottagandet från 18 år, visar att andelen som bodde i ABO i början av 2020 var ungefär densamma som i slutet av året, det skedde en mindre minskning från 36 till 34 procent. Andelen som bodde i EBO ökade därmed något under 2020, från 63 till 65 procent vid årets slut. Andelarna i EBO och ABO varierar stort mellan länen.

Utvecklingen de senaste tre åren visar en betydande ökning av andel i EBO, den 1 januari 2017 bodde 29 procent av de inskrivna i eget boende att jämföra med 63 procent den 1 januari 2020.

Det finns ingen statistik över boendesituationen för dem som deltagit i folkbildning med asylsökande men däremot har anordnarna kommenterat det i åiterrapporteringen i samband med uppgifter om deltagargruppens sammansättning och vilka grupper som kan vara svåra att nå.

Av de folkhögskolor som nämnde deltagarnas boendesituation i åiterrapporteringen hade en majoritet enbart deltagare i EBO under året. Ett av de angivna skälen var att det inte längre fanns några anläggningsboende inom kommunen där folkhögskolan hade sin verksamhet. Deltagare i EBO var mer förekommande på större orter och i storstadslänen.

Stora variationer fanns mellan olika studieförbund och olika avdelningar hos ett och samma studieförbund. Vissa hade endast studier med deltagare i ABO, andra hade enbart verksamhet med deltagare i EBO.

3 Verksamheternas genomförande

Kapitlet behandlar verksamheternas genomförande, bland annat rekrytering av deltagare, förläggning av verksamheten och samverkan med myndigheter. Det sammanfattar också metoder och arbetssätt, vilket inkluderar erfarenheter av den nya distansmöjligheten som gavs för verksamheten med anledning av coronapandemin, hur arbetet för kvinnors och mäns lika villkor sett ut under året, samt vilka framgångsfaktorer och utmaningar folkbildningens aktörer såg med insatsen 2020.

Verksamhetens förläggning

Studieförbunden strävar efter att lägga verksamheten så nära deltagarna som möjligt. Det handlar främst om egna lokaler och i andra fall samarbetspartner som kan erbjuda lokaler för studierna. Placeringen av lokalerna varierar från rum i direkt anslutning till anläggningsboendena, lokaler centralt på orten eller på plats i boendeområden för att nå deltagare där. Tillgång till bra kollektivtrafik är en viktig faktor när det inte finns tillgängliga lokaler i direkt anslutning till målgruppens boende.

68 procent av folkhögskolorna uppgav i återrapporteringen att de bedrev verksamheten med asylsökande utifrån sin huvudskola och drygt 30 procent bedrev verksamhet i en filial till huvudskolan. Av dessa bedrev 14 procent verksamhet från både filial och huvudskola.

I återrapporteringen till Folkbildningsrådet framgår också att flera externa lokaler, som till exempel tillhör föreningslivet, utgick under året på grund av coronapandemin. Möjligheten att delta i distansstudier kom i stället att utgöra ett alternativ under året.

40 procent av folkhögskolorna med asylverksamhet bedrev distansstudier inom Svenska från dag ett, enligt anordnarnas återrapportering till Folkbildningsrådet. Det var 22 procent av deltagarveckorna som hölls på distans. Hos studieförbunden var det sammantaget 18 procent av studietimmarna som hölls på distans.

Rekrytering av deltagare

För såväl studieförbund som folkhögskolor var den absolut vanligaste rekryteringsvägen att tidigare deltagare informerade nyanlända om verksamheten. Utöver det bedrev anordnarna ett aktivt rekryteringsarbete.

Uppsökande insatser var en vanlig metod, 58 procent av folkhögskolorna gjorde det. En majoritet av folkhögskolorna (55 procent) rekryterade i samverkan med någon annan aktör under året, bland annat kommuner, ideella föreningar, trossamfund och andra folkbildningsaktörer.

De kontaktnät som cirkelledare, andra föreningar och samarbetspartner utgjorde spelade också stor roll för att nå ut med information. Det kompletterades med informationsspridning via myndigheter, vilket var något nära hälften av folkhögskolorna (48 procent) gjorde.

Pandemin påverkade också rekryteringsmöjligheterna på flera sätt, till exempel när det gällde insatser med dörrknackning i bostadsområden och möjlighet att besöka föreningsarrangemang då flera av de sistnämnda blev inställda för att hindra smittspridning. Studieförbund uppgav att sociala medier var en kanal för rekrytering som ökade i betydelse då verksamhet gick över till distans. Ett studieförbund konstaterade att när ny verksamhet inleds med målgruppen är det enklare att satsa på platser där det finns ett anläggningsboende, eftersom deltagarna befinner sig på ett ställe.

Omflyttningen av asylsökande på grund av statliga beslut som skedde under året påverkade även det möjligheten att få kontakt med presumtiva deltagare. Under 2020 fortsatte Migrationsverket att stänga anläggningsboenden och andelen personer i eget boende (EBO) ökade. Det var något som påverkade rekryteringen, då det överlag krävs mer resurser att nå personer i eget boende.

Samverkan med myndigheter

Studieförbund och folkhögskolor ska ha en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket kring var verksamheten bäst bör bedrivas. I praktiken är länsstyrelserna den mest centrala kontakten, då de ansvarar för att samordna insatserna och aktörerna i länen. Anordnarna ska också informera myndigheterna om sina planerade insatser för att underlätta myndigheternas uppdrag. Studieförbunden och folkhögskolorna har redovisat vilka kontakter de haft med myndigheterna under verksamhetsåret.

Studieförbunden svarade sammanfattande för sina regionala avdelningar. Samtliga tio studieförbund fick information från Länsstyrelsen om var asylsökande fanns och var det behövdes insatser, 9 av 10 hade kontakt om reseersättningar för deltagare som reste till verksamheten från andra kommuner. 7 av 10 uppgav att de hade kontakt om planerad eller pågående verksamhet med Svenska från dag ett och Vardagssvenska, och lika många svarade att de samverkat om att sprida information om studierna i länsstyrelsernas kanaler, till exempel via hemsidan informationsverige.se. Alla studieförbund utom ett hade kontakt med Migrationsverket under året, bland annat om intyg för reseersättning, information om verksamheten och samverkan kring studier i anslutning till Migrationsverkets anläggningsboenden.

En majoritet (62 procent) av folkhögskolorna hade kontakt med både länsstyrelserna och Migrationsverket, och 21 procent hade kontakt med den ena eller andra av myndigheterna under året. Majoriteten (68 procent) av folkhögskolorna informerade om skolans pågående och planerade verksamhet med Svenska från dag ett.

Kontakterna med myndigheterna skedde ofta i form av nätverksträffar eller samrådsmöten som länsstyrelserna anordnade, och där Migrationsverket ibland fanns med. På träffarna kunde aktörerna sinsemellan dela information kring insatserna.

Samtliga studieförbund hade något enstaka möte om verksamheten med någon av myndigheterna under året, och 7 av 10 deltog på återkommande samrådsmöten. En kommentar var att samverkan fungerade bäst i de delar av landet där det fanns etablerade nätverksgrupper tillsammans med Länsstyrelsen och Migrationsverket. Kontakterna skedde också löpande under året via möten, mejl och telefon. Enstaka utbildningsanordnare angav att det blev svårare att komma i kontakt med myndigheterna efter pandemins utbrott.

Av de folkhögskolor som hade kontakt med Migrationsverket och Länsstyrelsen under året var majoriteten nöjda med kontakten och övriga var delvis nöjda. I studieförbundens rapportering beskrevs kontakten i positiva ordalag där samverkan rört informationsdelning som gjort att alla parter känt till varandras pågående och planerade verksamhet. På några håll har det varit svårt att få kontakt med Migrationsverket eller problem med besked om till exempel reseersättningar till deltagarna.

Metoder och arbetssätt

Anordnarna beskriver att verksamheten är individorienterad och deltagarstyrd och att den bygger på samtal och erfarenhetsutbyte i mindre grupper. Genom en lärande dialog strävar man efter att alla ska kunna delta. Inom de olika arrangemangen arbetar man förutom med undervisning i svenska och samhällskunskap med grundläggande värderingar om jämlikhet, jämställdhet och demokrati. Studieförbundens och folkhögskolornas egna inriktningar och förutsättningar sätter också sin prägel på verksamheten.

Enligt en del studieförbund har den friare verksamheten i Svenska från dag ett, som inte styrs av någon förutbestämd studieplan, gjort det lättare att anpassa insatserna utifrån deltagarnas behov. Man planerar också undervisningen så att deltagarna kan gå från Svenska från dag ett till Vardagssvenska för att ge deltagarna mesta möjliga undervisning i svenska och samhällskunskap.

Folkhögskolorna valde att så gott som uteslutande arrangera långa kurser, det vill säga kurser längre än 14 kursdagar. 43 procent av kurserna bedrevs på helfart och av de övriga var merparten på halvfart. Det var en mindre andel än året innan då 60 procent bedrevs på helfart.

Folkhögskolorna och studieförbunden eftersträvar nivågruppering efter deltagarnas olika bakgrund och behov, och vad som är möjligt utifrån deltagargruppens storlek och sammansättning, och här spelar folkbildningens arbetssätt och anordnarnas flexibilitet och samarbete en stor roll.

I flera fall skedde det en integrering av deltagare i andra kurser vid folkhögskolan, till exempel med SFI-verksamheten eller etableringskurser. Den integreringen var särskilt vanlig om skolan hade få deltagare i asylverksamheten. De kunde också kombinera verksamheten med insatser bedrivna med TIA-medel från Länsstyrelsen. Det skedde även en viss integrering med kurser i engelska och matematik på allmänna kurser på grundskolenivå.

Både hos studieförbunden och folkhögskolor var det vanligt att kombinera klassrumsundervisning med andra aktiviteter som studiebesök på vårdcentraler, kvinnojourer, tingsrätt, bibliotek, arbetsförmedling med mera. Det var något som minskade under året i och med coronapandemin. På grund av situationen ökade istället antalet uteaktiviteter, och då särskilt under sommaren.

I sin undervisning använde sig studieförbund och folkhögskolor av flera olika läromedel. Det var tryckta läromedel som Upptäck Sverige, Rivstart, Yrkessvenska eller egenproducerade läromedel, IT-material, broschyrer samt nyhetsmedia som Nyheter på lätt svenska. Man använde sig också av digitala hjälpmedel som Duolingo, UR Play, hemsidan informationsverige.se eller utvecklade egna digitala verktyg.

Majoriteten av studieförbundens cirkelledare var arvoderade men man anlätade även ideella volontärer, ofta frivilliga från samarbetspartner som församlingar och föreningar. En vanlig modell var att rekrytera tvåspråkiga cirkelledare som kan tillföra mycket vid den första kontakten med svenska språket. Folkhögskolorna använde sig i stor omfattning av sina ordinarie lärare. Det fanns justeringar som behövdes göras med anledning av att volontärer tillhörde riskgrupperna för covid-19, till exempel personer över 70 år.

Folkbildning med asylsökande på distans

År 2020 var ett speciellt år då coronapandemin bröt ut. Villkoren för folkbildning med asylsökande förändrades med anledning av detta, och både Vardagssvenska och Svenska från dag ett fick för första gången erbjudas på distans.

Det påverkade i viss mån deltagargruppens sammansättning, då det förenklade deltagandet för personer med digital utrustning, fungerande wifi och digital kompetens. Ett par studieförbund uppgav att de under året nådde personer som bodde längre ifrån platsen för verksamheten när arrangemangen digitaliserades. Därmed nåddes bland annat personer bosatta i glesbygd. På samma sätt föll andra bort. Både folkhögskolor och studieförbund arbetade för att höja den digitala kunskapen och vissa lånade ut datorer och annan utrustning till deltagarna.

Större delen av verksamheten skedde inte på distans, men under året deltog 18 procent av deltagarna i studieförbundens verksamhet på distans, och 18 procent av det totala antalet studietimmar var distansstudier. 37 procent av folkhögskolornas deltagare medverkade på distans, och 22 procent av deltagarveckorna genomfördes på distans. Det var 40 procent av folkhögskolorna som bedrev verksamhet digitalt på distans.

Även den samhällsorienterande delen, där studiebesök ingår, fick planeras om under året på grund av pandemirestriktioner. Det handlade bland annat om att samhällsaktörer fick hålla föredrag i stället för att gruppen kunde komma på studiebesök.

Anordnarna lyfte att distanscirkeln inte bidrog till den sociala gemenskapen på samma sätt som fysiska träffar kan göra. Flertalet asylsökande har inte heller den boendemiljön som gör det möjligt att sitta ifred under studiecirkeln, vilket även det hindrar lärandet. För vissa deltagare ströps tillgången till dator när bibliotek stängde ned på grund av pandemin.

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer under året var enligt studieförbundens återrapportering bland annat samverkan med lokala medlemsorganisationer, engagerade ledare och andra nyckelpersoner, liksom god kvalitet i undervisningen för att hålla ihop gruppen. Kunniga, engagerade och erfarna lärare och ledare kan komma från olika håll. Studieförbund med anställda cirkelledare framhöll det som en framgångsfaktor då ledarna ofta stannar kvar och utvecklar och förbättrar verksamheten över tid. Studieförbund med medlemsorganisationer och många ideella ledare framhöll i sin tur att det gav deltagarna ovärderliga nätverk och sammanhang som påskyndade etableringen i samhället.

Som en framgångsfaktor nämnde flera studieförbund riktade satsningar i områden där många i målgruppen bor, samt moment i verksamheten som syftade till att skapa gemenskap, bryta isolering samt att erbjuda sociala sammanhang där deltagarna kunde ingå även efter att cirkeln är avslutad, oavsett om det var inom området fritid, utbildning eller arbete.

Folkhögskolorna tog upp fördelen för deltagarna att ingå i ett sammanhang på skolan, med de olika kurserna och kringaktiviteterna där.

Med tanke på pandemin var en given framgångsfaktor att satsa resurser på att ge ledare och deltagare stöd att göra omställningen till digitala studier. Väl fungerande digitala lärplattformar kom till användning. Den digitala omställningen gav en ökning av nya deltagare som inte bodde nära de vanliga upptagningsområdena eller platser där man tidigare erbjudit verksamhet.

Samverkan med andra aktörer i civilsamhället liksom god kontakt med TIA-samordnare underlättade också situationen för deltagare och arrangörer.

Andra framgångsfaktorer som nämndes var folkbildningens pedagogik och små grupper, flerspråkiga lärare, hög lärartäthet och att det är frivilligt att delta. Det gav kvalitet i verksamheten och ledde till framsteg i studierna för deltagarna.

Utmaningar

En stor utmaning var hur läget utvecklades på grund av coronapandemin. Delvis stängda landsgränser minskade antalet asylsökande, och därmed målgruppen för verksamheten. Färre sociala kontakter för att minska smittspridningen ledde också till färre rekryteringstillfällen.

Övergången till distansstudier fungerade inte för alla deltagare, och inte heller för alla ideella ledare. I återrapporteringen framkom att det var svårare att nå icke läs- och skrivkunniga deltagare med distansundervisning.

Det fanns en försiktighet hos deltagarna, de flesta var noga med att följa rekommendationerna och en del ville inte delta i fysiska träffar på grund av risken för smitta av covid-19.

Arrangörerna framförde också att det finns stora skillnader mellan fysiska och digitala träffar, och att de flesta i målgruppen vill möta andra och umgås med nya människor.

Några anordnare rapporterade att pandemiutbrottet ledde till att samarbetet med Migrationsverket fick ställas in då verksamheten inte längre kunde bedrivas i myndighetens lokaler. Andra berättade om krångel med reseersättningar via Migrationsverket. Av flera orsaker blev det svårare att få ihop tillräckligt med deltagare på mindre orter.

Oberoende av andra faktorer var den osäkerhet som personer som sökt uppehållstillstånd går igenom en utmaning för studierna. Den bidrog bland annat till psykisk ohälsa bland deltagarna. För personer som väntat länge och riskerade ett utvisningsbeslut sjönk ofta motivationen att studera. I återrapporteringen beskrev folkbildningens aktörer hur de försöker motivera även deltagare som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd att delta, för att personen ska ha en meningsfull sysselsättning, men det var en utmaning som påverkade hur verksamheten blev för hela gruppen. Deltagare ur målgruppen tenderar att ofta byta boende och även det påverkade gruppernas sammansättning och möjligheten för anordnarna att erbjuda folkbildning med asylsökande.

Arbete för insatser på samma villkor för män och kvinnor

Anordnarna rapporterade att de på olika sätt arbetar för att göra undervisningen jämställd och att särskilt försöka nå kvinnor i målgruppen. Det har förekommit att kvinnor kvoterats in i cirkeln eller på kursen, eller att verksamheten varit könsuppdelad. Under åren med folkbildning med

asylsökande har verksamhet kunnat justeras efter önskemål från kvinnor i målgruppen.

Statistiken visade också att en jämn könsbalans uppnåddes i verksamheten 2020. Det var 54 procent män och 46 procent kvinnor i verksamheten hos studieförbund, och 48 procent män och 52 procent kvinnor i verksamheten hos folkhögskolor.

En fjärdedel av folkhögskolorna angav att de genomförde riktade rekryteringsinsatser för att män och kvinnor skulle få del av insatserna på samma villkor och i samma utsträckning.

Studieförbund och folkhögskolor lade stor vikt vid att behandla jämställdhetsfrågor. Det var ett fortlöpande inslag i verksamheten och ingick bland annat i den samhällsorienterande delen av studierna. De anordnade föreläsningar och workshops om jämlika möjligheter, maktstrukturer, könsroller och om kvinnans rättigheter.

Anordnarna gjorde flera insatser för att underlätta deltagandet för kvinnor. Mycket handlade om praktiska åtgärder som barnpassning, till exempel lekrum för barnen eller hjälp med att anordna barnomsorg. En annan åtgärd var att anpassa studietiderna så att föräldrar kunde turas om att delta under dagtid eller kvällstid. Det handlade även om att uppmana föräldrar att turas om att vara hemma med sjukt barn.

Flera anordnare ansåg att verksamheterna har hjälpt till att bryta kvinnors isolering och ökat medvetenheten hos både män och kvinnor om könsrollsmönster och om det delade ansvaret för barn och hushåll. Flera tog upp att kvinnliga ledare i verksamheten var viktiga då de fungerar som förebilder, och att man såg till att både kvinnor och män höll i studiebesök och extra föredrag om samhällslivet. Kvinnorna fick genom studierna större inblick i möjligheterna att som kvinna etablera sig på arbetsmarknaden i Sverige.

4 Verksamheternas resultat

Kapitlet tar upp effekter och resultat för deltagarna i folkbildning med asylsökande, som uppnådda färdigheter hos målgruppen och på vilket sätt verksamheten uppnådde sitt syfte.

Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering för de personer som kommer att beviljas uppehållstillstånd.

Ökade färdigheter i svenska och samhällskunskap

Resultatredovisningen är en skattning av deltagarnas framsteg och vilken betydelse som insatserna kan ha haft för dem. Resultaten skiljer sig inte i någon större grad från tidigare års redovisningar men verksamheterna har fortsatt utvecklats och anpassats efter aktuella omständigheter. Inslag som tog plats i verksamheten under 2020 var till exempel distansstudier, fler utomhusträffar och studier om hur samhället fungerar och agerar vid en pandemi.

Studieförbunden nådde under 2020, i Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska, totalt 36 883 deltagare och folkhögskolorna nådde med sina kurser i Svenska från dag 2 309 deltagare. Sammantaget beräknades 11 845 unika deltagare ha tagit del av verksamheten 2020, vilket beräknades utgöra 33 procent av den möjliga målgruppen asylsökande.

Såväl studieförbunden som folkhögskolorna rapporterade om goda framsteg vad gäller kunskaper i svenska hos de flesta deltagare. De påpekade att deltagarnas utbildningsnivå och motivation spelade en stor roll för resultatet. För analfabeter kan utbildningen leda till att man lärde sig talad svenska samtidigt som man lärde sig läsa och skriva. Att klara vardagssituationer som att handla eller prata med grannar var färdigheter som deltagarna utvecklade efter kort tid. Deltagare med en högre utbildningsbakgrund kunde gå vidare till C- eller D-nivån på SFI-utbildningen efter att de fått uppehållstillstånd, några gick vidare till Svenska som andra språk. Överlag uppnådde deltagarna en ökad trygghet i svenska språket, framför allt när det gällde verbal kommunikation.

Genom den samhällskunskap som ingår i utbildningarna fick deltagarna en inblick i det svenska samhället, svenska traditioner och kultur samt värderingar. Det handlade till exempel om att ge en grundläggande förståelse för hur svensk sjukvård och arbetsmarknad fungerar samt hur myndigheter som Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen arbetar. Att skriva CV och sätta ord på sina tidigare kunskaper och erfarenheter med syfte att kunna söka arbete, samt studie- och yrkesvägledning, ingick i flera studiecirkel och kurser. Andra träffar handlade om hur demokratin fungerar och om jämställdhet. Under året hade en del arrangörer tema covid-19 inom samhällsorienteringen; hur Sverige hanterar pandemin och hur samhällets insatser är uppbyggda.

Då deltagandet är frivilligt bestod grupperna framför allt av personer som såg fram emot timmarna i Vardagssvenska eller Svenska från dag ett. Enligt arrangörerna spelade deltagarnas framtidsutsikter in när det gällde motivationen för studier, risk för utvisning och en lång väntan på besked var exempel på faktorer som minskade intresset för språkstudierna.

Meningsfull väntan och påskyndad framtida etablering

I sina återrapporteringar till Folkbildningsrådet redovisade anordnarna sina bedömningar av insatsernas resultat i relation till syftet.

De olika arrangemangen i Svenska från dag ett och Vardagssvenska innebar ofta att deltagarna fick kontakt med flera delar av samhällslivet och att de deltog i olika sociala sammanhang. Under året fortsatte studieförbund och folkhögskolor, när möjlighet gavs med tanke på pandemin, att till exempel anordna språkcaféer, utflykter, möten med andra grupper inom folkbildningen, deltagande i församlings- eller föreningsliv. Möten med det omgivande samhället fick i flera fall ske utomhus och en del deltagare kunde genomföra kortare praktikperioder.

I återrapporteringen till Folkbildningsrådet svarade både studieförbund och folkhögskolor att verksamheten hade en mycket stor betydelse för att deltagarna kunde få en meningsfull sysselsättning under asyltiden under 2020, liksom att den påskyndat en framtida etablering. Under verksamhetstiden fick deltagare nya vänner, kunde delta i fler studiecirkel med andra deltagare och delta på aktiviteter med andra kurser på folkhögskolorna.

Sammantaget strävade alla anordnare efter att inkludera deltagarna i större sociala sammanhang och hjälpa dem till kontakter med såväl andra nyanlända som svenskar, vilket bidrog till kunskaper om samhället och

erbjöd tillfällen att träna svenska. Flera anordnare rapporterade att verksamheterna ledde till en bättre psykisk hälsa och bröt den passivitet som flera asylsökande kan befinna sig i, och att det även gav ett ökat självförtroende hos många deltagare.

5 Avslutande diskussion

I det här avslutande kapitlet diskuterar Folkbildningsrådet verksamhetens resultat och arbetsformer, samt vilka slutsatser som kan dras utifrån ändamålet och syftet med de särskilda folkbildningsinsatserna för asylsökande år 2020. Slutligen finns ett par framåtsyftande åtgärdsförslag från Folkbildningsrådet.

Verksamheten motsvarar bidragets syfte

Folkbildningsrådets uppföljning 2020 visar att verksamheten har varit ändamålsenlig. De som deltog i folkbildning med asylsökande har i varierande grad utvecklat färdigheter i svenska och fått kunskap om hur det svenska samhället och arbetslivet fungerar och om svensk kultur och värderingar. Studieförbundens och folkhögskolornas återrapportering berättar också om verksamheter som stimulerar social samvaro, skapar delaktighet och motverkar psykisk ohälsa för deltagarna. När andra kontaktmöjligheter stängts ner under coronapandemin gav tillfällena med Svenska från dag ett eller Vardagssvenska även en unik möjlighet till aktivitet, rutiner och mer stadga i tillvaron.

Verksamheterna bidrog till att deltagarna fick en meningsfull sysselsättning under asyltiden, samt till att rusta dem som sedan får uppehållstillstånd för en framtida etablering. Statskontoret som utvärderat verksamheterna till och med år 2018 kom till samma huvudsakliga slutsats; att bidragets syfte uppnåtts och att verksamheten är ändamålsenlig.

Vår bedömning är att syftet om en meningsfull sysselsättning under asyltiden har uppnåtts i hög grad, även under 2020. I vilken grad som insatserna rustat deltagare för fortsatt etablering beror på flera faktorer, både deltagarnas förutsättningar och förkunskaper samt vilka förutsättningar som funnits att erbjuda mer omfattande insatser.

Folkbildningsrådet strävar i sin bidragsgivning efter en fördelning och styrning som balanserar mellan å ena sidan att kunna nå många och fler nya deltagare och å andra sidan att erbjuda tillräckligt omfattande insatser, så att människor kan ta tillvara den ofta långa väntan, få möjlighet att delta i samhället och reella förutsättningar för fortsatt etablering.

Fungerande arbetsformer för folkbildning med asylsökande

En framgångsfaktor som framhölls av anordnarna är folkbildningens arbetssätt, som uppmuntrar till delaktighet och som innebär att lärandet sker i dialog med deltagarna efter deras förutsättningar och behov.

Folkbildningsrådet anser att studieförbundens och folkhögskolornas frihet att tillsammans med deltagarna utforma verksamheten efter önskemål och behov är fortsatt viktig.

En grupp deltagare som återkommande nämns särskilt är de med mycket kort eller ingen tidigare utbildning. De behöver mer tid och ofta mer sammanhållna arrangemang, vilket kräver mer resurser och möjlighet att arbeta i mer flexibla former.

Folkbildningsrådet justerade fördelningen något mellan Svenska från dag ett och Vardagssvenska 2020 för att bättre matcha förutsättningarna.

Inom Svenska från dag ett har utrymmet utökats för verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet. Ersättningen för verksamhet med Svenska från dag ett höjdes för att kunna stärka kapaciteten att möta olika behov. Inom Vardagssvenska finns en förutbestämd studieplan att förhålla sig till men det är värt att understryka att även den ger utrymme för att bygga studierna på deltagarnas förkunskaper och intressen.

De särskilda kraven för studiecirkel i Vardagssvenska gör dem svårare att anpassa eller fullfölja jämfört med Svenska från dag ett. Även de asylsökandes ovissa livssituation spelar in, eftersom deras förutsättningar för att delta ofta plötsligt ändras.

Arbetet för att erbjuda likvärdiga insatser för män och kvinnor pågår fortlöpande och fungerar enligt vår bedömning väl. Vi ser av årets rapportering att anordnarna når en högre andel kvinnor ur målgruppen för varje år och att andelen kvinnor i verksamheterna är betydligt större än andelen kvinnor i målgruppen.

Tidig delaktighet och kunskap om arbetsmarknaden är särskilt viktig för nyanlända kvinnor, som generellt har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än männen i samma situation. Statskontoret kommer i sin utvärdering från 2018 till slutsatsen att insatserna är ett viktigt bidrag för att nå regeringens jämställdhetsmål, men menar att det behövs mer studietid än de studietimmar som finns att tillgå för att nå tydliga resultat.

Framåtsyftande förslag

Avslutningsvis bedömer Folkbildningsrådet att det finns förutsättningar för studieförbund och folkhögskolor att fortsatt nå och erbjuda asylsökande meningsfulla och viktiga folkbildningsinsatser.

Finansiering folkbildning med asylsökande

I budgetpropositionen för 2021 har regeringen aviserat 60 miljoner kronor för 2022 till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.

Asylverksamheten hos studieförbund och folkhögskolor kommer fortsatt att kunna ha en viktig funktion som en del i det samlade asylmottagandet och bör därför permanentas. Folkbildningsrådet bedömer att 100 miljoner kronor är en rimlig nivå för att upprätthålla en grundverksamhet inom folkbildningen för målgruppen asylsökande.

Med anledning av coronapandemin har antalet asylsökande minskat ytterligare, från redan tidigare minskande nivåer. Migrationsverket planerar nu att stänga ett flertal asylmottagningar. Flera av anordnarna vittnar om att det blir alltmer besvärligt att nå nya deltagare i målgruppen. Den verksamhet som görs har dock stor betydelse för deltagarna, det framgår av både Statskontorets rapport och Folkbildningsrådets uppföljning av anordnarna och verksamheten.

Under perioden 2018–2019 nådde studieförbunden totalt 34 procent av målgruppen och för 2020 var det enbart en marginell minskning till 33 procent. Under 2020 har det däremot blivit svårare att nå nya deltagare med verksamhet. Orsaker till detta var att andelen i eget boende ökade, att pandemin försvårade uppsökande rekrytering och fysiska möten, samt att den presumtiva målgruppen minskade.

Migrationsverkets planeringsantagande för 2020 var 13 500 asylsökande, vilket är det lägsta sedan millennieskiftet, på grund av pandemin.

Planeringsantagandet för 2021 är 18 000 asylsökande. En omständighet som bidrar till osäkra prognoser är att den tillfälliga lagen går ut i juli 2021, varpå utlänningslagen återinträder, alternativt att lagförslagen i Migrationskommitténs betänkande antas.

Folkbildningsrådet föreslår i sitt budgetunderlag att 40 miljoner kronor tillförs till det tidigare aviserade anslaget till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare 2022, det vill säga att totalt

100 miljoner kronor avsatt samt att anslaget stannar på denna nivå även åren 2023–2024.

En framtida samhällsintroduktion

Flera aktörer har delvis överlappande uppdrag gentemot asylsökande och nyanlända. Det ställer krav på dialog för att maximera nyttan och utfallet av de olika insatserna.

Länsstyrelserna har i budgetpropositionen för 2021 fått en förstärkning av TIA-bidraget med 60 miljoner kronor, vilket därmed uppgår till totalt 98 miljoner kronor. Det är medel som folkbildningens aktörer redan i dag söker i stor utsträckning och använder för verksamhet som kompletterar Svenska från dag ett och Vardagssvenska.

Migrationsverket har fått ett nytt uppdrag att ta fram en obligatorisk samhällsintroduktion som ska ersätta nuvarande introduktion. Den obligatoriska samhällsintroduktionen ska motsvara en heldags muntlig information och ska vara på plats den 1 oktober 2021.

Folkbildningens asylverksamheter har på många håll bidragit till ett stärkt regionalt samarbete med Migrationsverket och Länsstyrelsen, något som underlättar även för andra möjliga samarbeten. Folkbildningsrådet vill få möjligheten att undersöka på vilket sätt folkbildningen skulle kunna bidra till den nya introduktionen, där exempelvis studieförbunden skulle kunna utgöra potentiella utförare på Migrationsverkets uppdrag. Ett annat scenario vore för studieförbunden och folkhögskolorna att fånga upp deltagare för vidare studier i folkbildningens ordinarie utbud, efter genomgången introduktion i Migrationsverkets egen regi.

Tabellbilaga

Tabell A. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, Svenska från dag ett. Studieförbund 2020

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	63	1 472	651	55
Dalarnas län	44	1 407	343	54
Gotlands län	9	84	106	72
Gävleborgs län	68	2 579	696	44
Hallands län	110	4 472	940	42
Jämtlands län	17	324	129	37
Jönköpings län	143	3 651	1 406	36
Kalmar län	32	824	331	55
Kronobergs län	129	3 293	1 388	57
Norrbottnens län	258	8 417	1 748	52
Skåne län	230	8 212	1 999	44
Stockholms län	197	5 871	1 768	52
Södermanlands län	62	2 373	588	42
Uppsala län	27	579	209	64
Värmlands län	34	958	252	33
Västerbottens län	142	5 528	1 998	57
Västernorrlands län	277	8 653	2 217	43
Västmanlands län	126	6 369	1 089	32
Västra Götalands län	556	26 952	4 761	47
Örebro län	178	4 962	1 119	59
Östergötlands län	140	4 301	1 494	39
Totalsumma	2 842	101 281	25 232	47

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell B. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, Vardagssvenska. Studieförbund 2020

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	23	969	287	49
Dalarnas län	34	1 934	249	63
Gotlands län	-	-	-	-
Gävleborgs län	20	888	229	35
Hallands län	66	2 710	871	42
Jämtlands län	88	3 810	906	35
Jönköpings län	23	940	287	58
Kalmar län	39	1 731	435	54
Kronobergs län	116	4 779	1 516	44
Norrbottnens län	72	3 105	983	42
Skåne län	82	3 358	913	59
Stockholms län	9	371	105	26
Södermanlands län	2	80	30	33
Uppsala län	13	530	136	25
Värmlands län	102	4 176	1 445	52
Västerbottens län	55	2 329	550	37
Västernorrlands län	31	1 282	310	33
Västmanlands län	196	9 741	1 783	40
Västra Götalands län	20	839	156	51
Örebro län	40	1 616	460	42
Östergötlands län	1 031	45 188	11 651	44
Totalsumma	1 687	74 597	18 633	41

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell C. Antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare samt andel kvinnor per län, Svenska från dag ett. Folkhögskolor 2020

Län	Antal deltagarveckor	Antal kursdagar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	214	454	14	43
Dalarnas län	950	881	64	39
Gotlands län	157	199	7	57
Gävleborgs län	656	273	85	52
Hallands län	669	199	34	47
Jönköpings län	986	491	138	51
Kalmar län	599	193	83	63
Kronobergs län	459	208	22	45
Norrbottnens län	188	286	268	60
Skåne län	3 083	3 941	254	48
Stockholms län	5 433	3 337	488	53
Södermanlands län	807	374	47	47
Uppsala län	83	232	5	40
Värmlands län	162	90	9	44
Västerbottens län	620	858	41	32
Västernorrlands län	1 904	947	195	55
Västmanlands län	509	597	115	47
Västra Götalands län	3 890	2 698	363	52
Örebro län	229	599	15	27
Östergötlands län	832	425	62	48
Totalsumma	22 430	17 282	2 309	52

Källa: Statistikrapport, folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning

Tabell D. Kommuner med Svenska från dag ett eller Vardagssvenska. Studieförbund 2020

Alvesta	Helsingborg	Laxå	Sigtuna	Valdemarsvik
Arboga	Hofors	Lessebo	Simrishamn	Vansbro
Avesta	Huddinge	Lidköping	Skellefteå	Vara
Boden	Hultsfred	Lilla Edet	Skinnskatteberg	Varberg
Bollnäs	Hylte	Lindesberg	Skövde	Vetlanda
Borås	Hällefors	Linköping	Sollefteå	Vingåker
Botkyrka	Härnösand	Ljusnarsberg	Solna	Vänersborg
Burlöv	Hässleholm	Ludvika	Stockholm	Värnamo
Danderyd	Högsby	Luleå	Sundsvall	Västervik
Eksjö	Hörby	Malmö	Svenljunga	Västerås
Enköping	Järfälla	Mellerud	Säffle	Växjö
Eskilstuna	Jönköping	Mjölby	Sävsjö	Ystad
Eslöv	Kalix	Mora	Söderhamn	Åmål
Falkenberg	Kalmar	Motala	Södertälje	Ånge
Falun	Karlsborg	Mullsjö	Tibro	Åre
Filipstad	Karlshamn	Munkedal	Tidaholm	Årjäng
Finspång	Karlskoga	Mölnadal	Timrå	Åstorp
Flen	Karlskrona	Mönsterås	Tingsryd	Älvdalen
Gislaved	Karlstad	Norberg	Tranemo	Älvsbyn
Gotland	Kil	Norrköping	Tranås	Ängelholm
Grums	Kinda	Nässjö	Trollhättan	Örebro
Gävle	Kramfors	Oskarshamn	Töreboda	Örnsköldsvik
Göteborg	Kristianstad	Ovanåker	Uddevalla	Östersund
Hallsberg	Kristinehamn	Partille	Ulricehamn	Östra Göinge
Halmstad	Kumla	Perstorp	Umeå	
Hammarö	Köping	Piteå	Uppsala	
Hedemora	Landskrona	Ronneby	Uppvidinge	

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell E. Kommuner med Svenska från dag ett. Folkhögskolor 2020

Alvesta	Hjo	Kristianstad	Oskarshamn	Tomelilla	Älvsbyn
Arvika	Huddinge	Kungsbacka	Perstorp	Trollhättan	Örebro
Avesta	Hällefors	Landskrona	Piteå	Uddevalla	Örnsköldsvik
Botkyrka	Härnösand	Linköping	Skara	Umeå	Östra Göinge
Burlöv	Järfälla	Luleå	Skellefteå	Uppsala	
Eksjö	Jönköping	Malmö	Skinnskatteberg	Vansbro	
Gotland	Kalix	Malung-Sälen	Stockholm	Vara	
Gävle	Karlskrona	Mora	Sundsvall	Vetlanda	
Göteborg	Katrineholm	Norrköping	Svalöv	Västerås	
Helsingborg	Kramfors	Nyköping	Södertälje	Älvdalen	

Källa: Statistikrapport folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell F. Slutlig fördelning av statsbidrag för Vardagssvenska och Svenska från dag ett (kr). Studieförbund 2020

Studieförbund	Svenska från dag ett		Summa bidrag (avr)
	Vardagssvenska	Svenska från dag ett	
Arbetarnas Bildningsförbund	11 485 300	5 118 000	19 648 300
Studieförbundet Bilda	1 886 200	744 000	3 656 200
Folkuniversitetet	681 100	3 585 000	4 935 100
Ibn Rushd studieförbund	408 800	1 317 000	2 187 800
Kulturens Bildningsverksamhet	103 300	141 000	344 300
Medborgarskolan	1 240 100	4 734 000	7 652 100
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet	5 909 100	5 451 000	13 027 100
Sensus studieförbund	3 320 500	1 209 000	5 806 500
Studieförbundet	4 526 900	1 005 000	6 762 900
Studieförbundet Vuxenskolan	4 487 000	2 319 000	8 311 000
Summa	34 048 300	25 623 000	72 331 300

Källa: Årsredovisning 2020, Folkbildningsrådet 2021.

Tabell G. Slutlig fördelning av statsbidrag för Svenska från dag ett (kr).**Folkhögskolor 2020**

Folkhögskola	Summa bidrag
Albins folkhögskola	255 300
Alma folkhögskola	712 300
Arbetarrörelsens folkhögskola i Göteborg	1 392 000
Arbetarrörelsens folkhögskola i Viskadalen	858 200
Axevalla folkhögskola	105 600
Birkagårdens folkhögskola	526 000
Botkyrka folkhögskola	243 800
Brunnsviks folkhögskola	927 300
Dalslands folkhögskola	695 000
Folkhögskolan Hvilan	168 900
Folkhögskolan i Angered	1 459 200
Framnäs folkhögskola	167 000
Fridhems folkhögskola	725 700
Fryshusets folkhögskola	1 015 600
Furuboda folkhögskola	209 200
Färnebo folkhögskola	1 123 200
Folkhögskola	Summa bidrag

Folkhögskola	Summa bidrag
Glimåkra folkhögskola	138 200
Glokala folkhögskolan	380 100
Gotlands folkhögskola	264 900
Grimslövs folkhögskola	787 200
Hjo folkhögskola	274 500
Hola folkhögskola	848 600
Hyllie Park folkhögskola	96 000
Hällefors folkhögskola	115 200
Härnösands folkhögskola	263 000
Hästsportens folkhögskola	153 600
Ingesunds folkhögskola	311 000
Jakobsbergs folkhögskola	13 400
June folkhögskola	579 800
Kalix folkhögskola	57 600
Kista folkhögskola	1 975 600
Kvarnby folkhögskola	825 600
Liljeholmens folkhögskola	912 000
Litorina folkhögskola	408 900
Ljungskile folkhögskola	483 800
Löftadalens folkhögskola	1 230 700
Malungs folkhögskola	107 500
Mariannelunds folkhögskola	520 300
Marieborgs folkhögskola	558 700
Medlefors folkhögskola	754 500
Mellansels folkhögskola	487 600
Mora folkhögskola	84 400
Munka folkhögskola	257 200
Mångkulturella Finska Folkhögskolan	986 800
Nyköpings folkhögskola	606 700
Oskarshamns folkhögskola	1 140 400
S:ta Birgittas folkhögskola	380 100
S:ta Maria folkhögskola	986 800
Sankt Ignatios	1 253 700
SIMA folkhögskola	195 800

Folkhögskola	Summa bidrag
Sjöviks folkhögskola	430 000
Skeppsholmens folkhögskola	1 142 400
Sundbybergs folkhögskola	1 541 700
Sunderby folkhögskola	76 800
Sundsgårdens folkhögskola	389 700
Södertörns folkhögskola	1 491 800
Umeå Folkhögskola	648 900
Vara folkhögskola	224 600
Wiks folkhögskola	159 300
Vinga folkhögskola	846 700
Västerås folkhögskola	729 600
Ågesta folkhögskola	120 900
Ålsta folkhögskola	1 184 600
Åsa folkhögskola	894 700
Ädelfors folkhögskola	727 600
Älvsby folkhögskola	59 500
Önnestads folkhögskola	341 700
Örebro folkhögskola	128 600
Örnsköldsviks folkhögskola	53 700
Österlens folkhögskola	228 400
Östra Grevie folkhögskola	288 000
Summa	40 733 700

Källa: Årsredovisning 2020, Folkbildningsrådet 2021.

